

Provincie Overijssel

Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
Fax 038 425 48 88
overijssel.nl
postbus@overijssel.nl

Jachthaven Camping Roggebotsluis exploitatie B.V.

Reeveweg 1
8265 PR KAMPEN

KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Inlichtingen bij

Zaaknummer 5775865

Datum	Kenmerk	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
23-11-2020	2020/0285656	div.		

Onderwerp: Ontheffing Wet natuurbescherming

Geachte

De van het adviesbureau Royal HaskoningDHV heeft, namens Jachthaven Camping Roggebotsluis, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend. Deze hebben wij op 2 oktober 2019¹ ontvangen. Op 23 april 2020 en 19 november 2020 hebben wij uw aanvullende informatie ontvangen.² De aanvraag is gedaan vanwege het bouwrijp maken van het camping-plangebied en het herinrichten en uitbreiden van de Camping Roggebotsluis aan de Reeveweg 1 te Kampen. In deze brief informeren wij u over ons besluit.

Besluit

Wij besluiten u een ontheffing³ te verlenen van verbodsbepalingen voor vogelsoorten en een vissoort die beschermd zijn onder de Wet natuurbescherming, te weten: Huismus, Huiszwaluw, Torenvalk, Buizerd en Grote modderkruiper.

In het bijzonder gaat het om het verbod om grote modderkruipers opzettelijk te doden en te vangen, en het verbod op het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van grote modderkruipers.⁴ En om nesten te beschadigen en vernielen van de Huismus, Torenvalk en Huiszwaluw, om een nestelende Buizerd te verstoren.⁵

Deze ontheffing heeft betrekking op het aanleggen en gebruiken van het recreatiepark Roggebotsluis aan de Reeveweg 1 te Kampen.⁶ Deze ontheffing treedt in werking een dag na de verzenddatum en is geldig tot 1 januari 2025.

De motivering voor ons besluit is in bijlage 2 (overwegingen), behorende bij dit besluit, weergegeven.

Voorschriften

Aan ons besluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in bijlage 1 weergegeven.

¹ EDO-kenmerk 2019/0301763

² EDO-kenmerk 2020/0124917 en 2020/0325932

³ In het kader van art. 3.10, tweede lid Wnb, in samenwerking met art. 3.8 lid 1, en voor art. 3.10, eerste en tweede lid Wnb. En in het kader van art. 3.3, eerste lid Wnb, en voor art. 3.3, tweede en vierde lid Wnb.

⁴ Voor art. 3.10, eerste en tweede lid Wnb.

⁵ Voor art. 3.3, tweede en vierde lid Wnb..

⁶ Zie afbeelding 1 pagina 11 van deze ontheffing.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit om ontheffing te verlenen kunt u bezwaar maken. Op pagina 3 wordt toegelicht hoe u dit kunt doen.

Leges

U bent voor het in behandeling nemen van uw aanvraag leges verschuldigd⁷. De verschuldigde leges voor ons besluit bedragen:

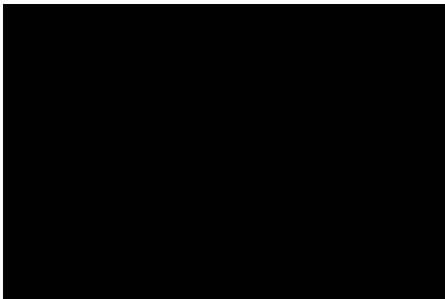
Artikel code	Artikel omschrijving	Leges bedrag
7.6.2	In behandeling nemen van een aanvraag voor een ontheffing als bedoeld 3.3, 3.8 en 3.10 Wnb, die al dan niet ziet op het realiseren van een infrastructureel werk, ruimtelijke inrichting of projectontwikkeling	€ 2.948

Voor betaling van dit bedrag ontvangt u een factuur. Op deze factuur staat tevens vermeld hoe u eventueel bezwaar kunt aantekenen tegen de hoogte van het legesbedrag en de gehanteerde grondslagen.

Vragen

Heeft u vragen? Belt u dan met [REDACTED], te bereiken tijdens kantooruren op nummer 038 499 [REDACTED]. Schrijft u ons een brief of e-mail? Behandel dan één onderwerp per brief of e-mail. Wilt u ook het zaaknummer Z-HZ_WNB-2020-001990 vermelden? Op die manier kunnen wij sneller op uw vraag of opmerking reageren.

Met vriendelijke groet,
Namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Bijlagen:

Bijlage 1	Voorschriften
Bijlage 2	Overwegingen bij het besluit
Bijlage 3	Locatie alternatief leefgebied grote modderkruiper

Afschriften

Een afschrift van dit besluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van de gemeente Kampen;
- De [REDACTED] van het adviesbureau Royal HaskoningDHV - [REDACTED]

⁷ https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Overijssel/37873/CVDR37873_16.html

Als u het niet eens bent met dit besluit kunt u bezwaar maken, als u belanghebbende bent.

Stuurt u dan een bezwaarschrift aan ons. Wij controleren dan of wij een juist besluit hebben genomen.

Uw bezwaarschrift is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

De wet stelt eisen aan uw bezwaarschrift. Die eisen zijn:

1. U zegt met welk besluit u het niet eens bent. Dit doet u door in uw bezwaarschrift het kenmerk te vermelden dat op onze brief staat.
2. U zegt waarom u het niet eens bent met dit besluit.
3. U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw bezwaarschrift.
4. U verstuurt het bezwaarschrift op tijd. Op onze brief staat een verzenddatum. U stuurt ons binnen zes weken na die datum uw bezwaarschrift.

Uw bezwaarschrift kunt u op 3 manieren aan ons versturen.

1. Met de post naar: Gedeputeerde Staten van Overijssel, Team Juridische zaken, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.
2. Via internet. U gebruikt daarvoor ons digitale bezwaarformulier. U vindt het formulier via <https://forms.overijssel.nl/bezwaar-klacht/bezwaar-beslissing/>.
3. Met een faxbericht. Het faxnummer van het team Juridische Zaken is: 038 – 425 48 02.

Wat als u niet kunt wachten tot er een nieuw besluit is genomen?

Ook als u bezwaar maakt treedt dit besluit gewoon in werking. Dat kan vervelende gevolgen voor u hebben. U kunt de rechtbank dan vragen een voorlopige beslissing te nemen, door een zogeheten 'voorlopige voorziening' aan te vragen. Dit is een aparte procedure die loopt naast de door u gestarte bezwaarprocedure. Voor de behandeling van uw verzoek om een voorlopige voorziening betaalt u een bedrag. De rechter kan beslissen dat wij dat bedrag aan u moeten vergoeden. Voor informatie over het indienen van een verzoek belt u met de Rechtbank Overijssel: 088 – 361 55 55.

BIJLAGE 1 – VOORSCHRIFTEN BIJ HET BESLUIT

Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming – soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (2020/0285656). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden (zoals het ongeschikt maken van het leefgebied van de Grote modderkruiper) informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
  - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het 06-telefoonnummer van de contactpersoon;
  - de naam van de begeleidend ecologisch toezichthouder⁸, inclusief het 06-telefoonnummer van deze persoon;
  - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;
  - het kenmerk van deze beschikking (2020/0285656).Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.
3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Loket, telnr. 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

---

⁸ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologisch deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aan gesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

Soortspecifiek

Grote modderkruiper

5. Dempen of vergraven van kleine (voortplantings)sloten⁹ vindt plaats in de periode *september tot en met maart*, alleen bij een grondtemperatuur boven 0 °C en ijsvrij water. En buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van Grote modderkruiper (1 april t/m 30 augustus).
De genoemde perioden kunnen eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden. Deze afwijkende periode moet door de ecologisch toezichthouder bepaald worden.
6. Een week voor aanvang van het dempen/vergraven van kleine (voortplantings)sloten worden de oevers en waterplanten in de sloten gemaaid met behulp van een maaikorf. Het vrijkomende materiaal wordt op de kant gelegd en gecontroleerd door de ecologisch toezichthouder. Eventueel aanwezige grote modderkruipers worden in het alternatief leefgebied Grote modderkruiper (zie bijlage 3) uitgezet.
7. De te dempen/vergraven kleine (voortplantings)sloten worden eerst aan beide uiteinden afgedamd. In de afvoerszijde wordt een tijdelijke PVC-buis (doorsnee 30 cm) geplaatst. Vervolgens worden aan het andere uiteinde graszoden in de watergang geplaatst die door een kraan langzaam vooruit worden geduwd in de richting van het open water (en de dam met de duiker). Vis, amfibieën en ander waterdieren krijgen zo de mogelijkheid om te ontsnappen. Wel wordt tussentijds en op het eind slib weggegraven en uitgespreid op het land. Dit slib wordt door een ecologisch deskundige onderzocht op het voorkomen van grote modderkruipers. Vrijkomende grote modderkruipers worden in het alternatief leefgebied Grote modderkruiper (zie bijlage 3) uitgezet.
8. De uit de kleine (voortplantings)sloten vrijkomende vissen, amfibieën en andere dieren, die elektrisch en met een net weggevangen zijn zo spoedig mogelijk op aanwijzing van de ecologisch toezichthouder overgezet naar geschikt leefgebied in de directe omgeving maar buiten het werkgebied. Vrijkomende grote modderkruipers worden in het alternatief leefgebied Grote modderkruiper (zie bijlage 3) uitgezet.
9. Dempen of vergraven van brede sloten vindt plaats in de periode *september tot en met maart*, alleen bij een grondtemperatuur boven 0 °C en ijsvrij water. En buiten de kwetsbare voortplantingsperiode van Grote modderkruiper (1 april t/m 30 augustus). De genoemde perioden kunnen eerder of later beginnen of eindigen, afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden. Deze afwijkende periode moet door de ecologisch toezichthouder bepaald worden.
10. De te dempen brede sloten worden kort voorafgaand aan de werkzaamheden van beplanting geschoond onder begeleiding van een ecologisch toezichthouder. Dit maakt het traject onaantrekkelijk voor vissen en amfibieën om zich op te houden. Vissen en ander waterleven die door het schonen op de kant gebracht zijn, worden door de ecologisch toezichthouder overgezet naar watergangen in de omgeving buiten het werkgebied waar geen werkzaamheden plaatsvinden. Vrijkomende grote modderkruipers die door het schonen op de kant gebracht zijn worden in het alternatief leefgebied Grote modderkruiper (zie bijlage 3) uitgezet.
11. In de te dempen brede sloten worden tijdelijke viskeringen aangebracht, zodat afgesloten compartimenten van maximaal 200 meter ontstaan. De viskeringen bestaan bijvoorbeeld uit damwandplaten die in de waterbodembodem worden gedrukt of gronddammen waarbij de grond vanaf de oever in het water wordt aangebracht.
Vervolgens worden aanwezige vissen elektrisch weggevangen door een ecologisch toezichthouder. Eventueel wordt het waterpeil omlaag gebracht tot 30 à 40 centimeter. Gevangen vissen en ander

---

⁹ Onder kleine (voortplantings)sloten worden verstaan ondiepe (rijk begroeide) slootjes in het plangebied die als voortplantingsgebied en opgroeigebied voor jonge grote modderkruipers dienen. Dit zijn vaak sterk zonbeschenen en rijk begroeid met onderwatervegetatie, helofyten of ondergelopen gras. In agrarische gebieden maken de kleine greppels en smallere sloten die in verbinding staan met de bredere sloot hier onderdeel van uit.

waterleven worden door de ecologisch toezichthouder overgezet naar watergangen in de omgeving buiten het werkgebied waar geen werkzaamheden plaatsvinden. Vrijkomende grote modderkruipers worden in het alternatief leefgebied Grote modderkruiper (zie bijlage 3) uitgezet.

Torenvalk

12. In de kritische broedperiode van februari tot en met mei kunnen geen werkzaamheden plaatsvinden op minder dan 50 meter van de nieuwe nestkasten (voor locatie zie blz. 24);
13. In de maanden juni tot en met augustus kunnen werkzaamheden alleen plaatsvinden op minder dan 50 meter van de nieuwe nestkasten voor de torenvalk indien dit door een ecooloog getoetst is;

Huismus

14. In de kritische broedperiode van februari tot en met mei kunnen geen werkzaamheden plaatsvinden op minder dan 25 meter van de huismussentil (voor locatie zie blz. 24);
15. In de maanden juni tot en met augustus kunnen werkzaamheden alleen plaatsvinden op minder dan 25 meter van de huismussentil indien dit door een ecooloog getoetst is dat het broedsel niet in gevaar komt;

Huiszwaluw

16. Voor 1 april 2021 moeten twee tillen voor huiszwaluw (formaat HT HZ 02 Huiszwaluwtil Vivara) geplaatst worden die plek bieden aan minimaal 55 broedpaar huiszwaluwen;
17. De locatie van de twee nieuwe huiszwaluwtilen is in de zuidwest hoek van het campingterrein, bij de bestaande huismussentil, aan de zuidkant van de bestaande kade (voor locatie zie blz. 26).
18. In de kritische broedperiode van april tot en met mei kunnen geen werkzaamheden plaatsvinden op minder dan 25 meter van de nieuwe nestkasten;
19. In de maanden juni tot en met juli kunnen werkzaamheden alleen plaatsvinden op minder dan 25 meter van de nieuwe nestkasten voor de huiszwaluw indien dit door een ecooloog getoetst is dat het broedsel niet in gevaar komt.

Buizerd

20. Het buizerdbosje (blz. 27 van de overweging) moet intact blijven. Er mogen geen bomen, inclusief de nestboom, in het buizerdbosje gekapt worden;
21. Van 1 februari t/m 31 augustus bij het gebruik van de Reeveweg in de buurt van het buizerdbosje niet nodeloos stil staan. Op deze plek geen schaftketen plaatsen.
22. Van 1 februari t/m 31 augustus worden geen werkzaamheden binnen 75 meter (zie rode cirkel figuur op blz. 28 van de overweging) van de nestlocatie uitgevoerd ten oosten, noorden of westen van de Reeveweg. Dit gebied zal in die periode ook in het geheel niet betreden worden.

Vogels

23. Bij het opstarten van werkzaamheden in het broedseizoen (half februari- half oktober) wordt voorafgaand door of in opdracht van de ecologisch toezichthouder een veldcontrole uitgevoerd (in het deel van het werkgebied waar de activiteiten gaan plaatsvinden) om na te gaan of en waar zich broedende vogels ophouden. Indien de werkzaamheden uitlopen tot in het broedseizoen van vogels, dan zijn aanvullende veldcontroles nodig. Ook is het mogelijk om voorafgaand aan het broedseizoen maatregelen te nemen om vestiging van broedvogels te voorkomen, zoals o.a. het kort maaien van vegetatie en het plaatsen van stokken met wapperende linten op werklocaties. Mochten toch broedende vogels aanwezig zijn dan worden de werkzaamheden ter plekke uitgesteld tot de jongen zijn uitgevlogen.

24. Het bouwrijp maken van het deel van het plangebied, dwz. het herprofiëren van grond van 50 meter brede zone langs het zuidelijk gelegen natuurgebied, wordt buiten de kwetsbare belangrijkste broedperiode van vogels gedaan. Dit betekent dat de werkzaamheden worden uitgevoerd tussen *1 september en 1 april*.

Overige zaken

25. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundig toezichthouder op het gebied van de Grote modderkruiper en vogels.
26. Er is een ecologisch werkprotocol, waarin de maatregelen uit voorschriften 5 tot 24 worden vastgelegd. Dit ecologisch werkprotocol is op de locatie aanwezig en onder alle betrokken partijen bekend. Werkzaamheden worden aantoonbaar conform dit protocol uitgevoerd. Maatregelen uit de voorschriften van deze ontheffing worden in het ecologisch werkprotocol verwerkt.
27. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar hoe en waarom uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat dan om het bijhouden van data van uitvoeren in relatie tot weersomstandigheden, afweging voor locaties van de permanente verblijfplaatsen, wijze van ongeschikt maken en oplossingen bij onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de handhaver aan hem/haar getoond.

BIJLAGE 2 - OVERWEGINGEN BIJ HET BESLUIT

In deze bijlage zijn de overwegingen bij het besluit opgenomen. Het besluit en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De overwegingen zijn als volgt opgebouwd:

A	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	9
A1	Bevoegdheid	9
	A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	9
A2	Procedure	9
	A2.1 Overeenstemming andere provincie	9
	A2.2 Adviesverzoek aan gemeente	9
A3	Toetsingskader soorten	9
	A3.1 Wettelijke regels	9
	A3.2 Provinciaal beleid	9
	A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten	10
	A3.2.2 Vrijstellingen 'andere soorten' Wnb	10
B	WEERGAVE VAN DE FEITEN	12
B1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	12
	B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten	12
	B1.2 Doel van het project	14
	B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	14
	B1.4 Periode	14
	B1.5 Onderliggende documenten	14
	B1.6 Aanvullende gegevens	14
C	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	14
C1	Inhoudelijke beoordeling	14
	C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek	15
	C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	22
	C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing	30
	C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	30
	C1.5 Wettelijk belang van het project	30
	C1.6 Toetsing aan overige vereisten	31
	C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden	31
D	SLOTCONCLUSIE	31

A BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

A1 Bevoegdheid

A1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming¹⁰. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen hebben voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

A2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

A2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

A2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kampen gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

A3 Toetsingskader soorten

Een ontheffing kan worden verleend als aan verschillende kaders is voldaan. In deze paragraaf beschrijven we kort aan welke kaders wordt getoetst.

A3.1 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming¹¹ en (soms) de Regeling natuurbescherming¹² zijn voor de toetsing relevant.

A3.2 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017¹³ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten¹⁴ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

---

¹⁰ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

¹¹ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

¹² Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

¹³ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

¹⁴ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

A3.2.1 Jaarrond beschermde vogelnesten

Onder invloed van jurisprudentie heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) in 2009 lijsten opgesteld van de vogelsoorten, waarvan het nest jaarrond beschermd moet worden. Wij hebben deze lijsten van jaarrond beschermde nesten van vogels in 2017 beleidsarm overgenomen.

Inmiddels is gebleken dat deze landelijke lijsten niet volledig op onze provincie zijn toegespitst. Daarom hebben wij deze lijsten aangepast. Deze nieuwe lijsten zijn tot stand gekomen aan de hand van de meest recente trends en aantallen van broedvogels in Nederland en meer specifiek in Overijssel. Vervolgens is beoordeeld of de soorten in de juiste categorie waren ingedeeld om de soort aan te merken als soort met vast nest respectievelijk soort met jaarrond beschermd functioneel leefgebied.

Wij hebben 2 lijsten vastgesteld, namelijk:¹⁵

1. Lijst Vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten Overijssel.
2. Lijst vogelsoorten met jaarrond beschermd functioneel leefgebied Overijssel.

De nesten c.q. het ecologisch functionele leefgebied van de soorten op de lijsten zijn beschermd.

Bescherming nesten algemeen

Het nest van een vogel is de plaats of ruimte die een vogel gebruikt voor het leggen en het uitbroeden van de eieren en voor het grootbrengen van de jongen. Indien de soort nest-indicerend gedrag vertoont, zoals het baltsgedrag en het aanslepen van nestmateriaal tot het moment dat de jongen zelfstandig zijn, is het niet toegestaan het nest te verwijderen of de broedlocatie ongeschikt te maken. Het nest-indicerend gedrag is al onderdeel van het broeden.

Als het gaat om vogelsoorten, waarbij de jongen direct het nest verlaten (nestvlinders), is ook de ruime omgeving van het nest belangrijk. In de context van de Wnb valt onder nest zowel de inhoud als de ecologisch functionele omgeving onder het begrip nest. De omvang van de ecologisch functionele omgeving verschilt per vogelsoort. Het betreft de omgeving die nodig is om het broedsucces van de betreffende vogelsoort te garanderen. Onder de verbodsbepaling vallen alle activiteiten die het broedsucces negatief beïnvloeden of teniet doen. Ook situaties, die het nest op zich niet fysiek aantasten, kunnen onder de verbodsbepalingen vallen. Als er bijvoorbeeld sprake is van aantasting van de ecologisch functionele omgeving, waardoor de broedvogel zijn nestplek permanent verlaat.

De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Die vogels gebruiken hun nest niet als een vaste rust of verblijfplaats. De meeste nesten voor eenmalig gebruik genieten buiten het broedseizoen¹⁶ niet de bescherming van artikel 3.1 van de Wnb.

Jaarrond beschermd nest of leefgebied

Nesten van de Huismus, Huiszwaluw, Buizerd en Torenvalk zijn jaarrond beschermd. Voor deze soort geldt dat de specifieke voorwaarden voor het broeden en grootbrengen van de jongen niet overal aanwezig zijn. De broedplekken met het ecologisch functionele leefgebied van deze soort genieten daarom ook buiten het broedseizoen bescherming. Op basis daarvan is bij het verwijderen van (oude) nesten van deze soort altijd een ontheffing nodig. Zonder ontheffing is er sprake van een overtreding van de verbodsbepalingen.

A3.2.2 Vrijstellingen 'andere soorten' Wnb

Onder de Wet natuurbescherming zijn kleine marterachtigen en de egel beschermd. Het is op grond van artikel 3.10 lid 1 Wnb verboden om deze dieren opzettelijk te doden of te vangen of om de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.

De provincie kan een vrijstelling verlenen van één of meer van deze verboden, mits wordt voldaan aan de voorwaarden gesteld in artikel 3.10 lid 2 jo. artikel 3.8 lid 5 Wnb. In het verleden heeft de provincie

¹⁵ De lijst met jaarrond te beschermen nesten is te vinden op: <https://www.overijssel.nl/loket/vergunning/milieu-natuur/wet-3/>

¹⁶ Het broedseizoen start met nest-indicerend gedrag en eindigt als de jongen geen ouderzorg meer nodig hebben. De duur en periode van het broedseizoen verschilt per soort.

Overijssel van deze bevoegdheid tot het verlenen van een vrijstelling gebruik gemaakt. Voor de in de vrijstelling genoemde activiteiten en (wettelijke) belangen gold geen ontheffingsplicht.

Vanaf 1 december 2019 is dit veranderd. De bunzing, hermelijn, wezel en egel zijn van de vrijstellingenlijst gehaald, omdat voor deze soorten de staat van instandhouding onvoldoende vaststaat. Deze verandering heeft tot gevolg dat een ontheffing nodig is in het geval de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 lid 1 Wnb worden overtreden.¹⁷

---

¹⁷ Provinciale Staten besluit van 13 november 2019

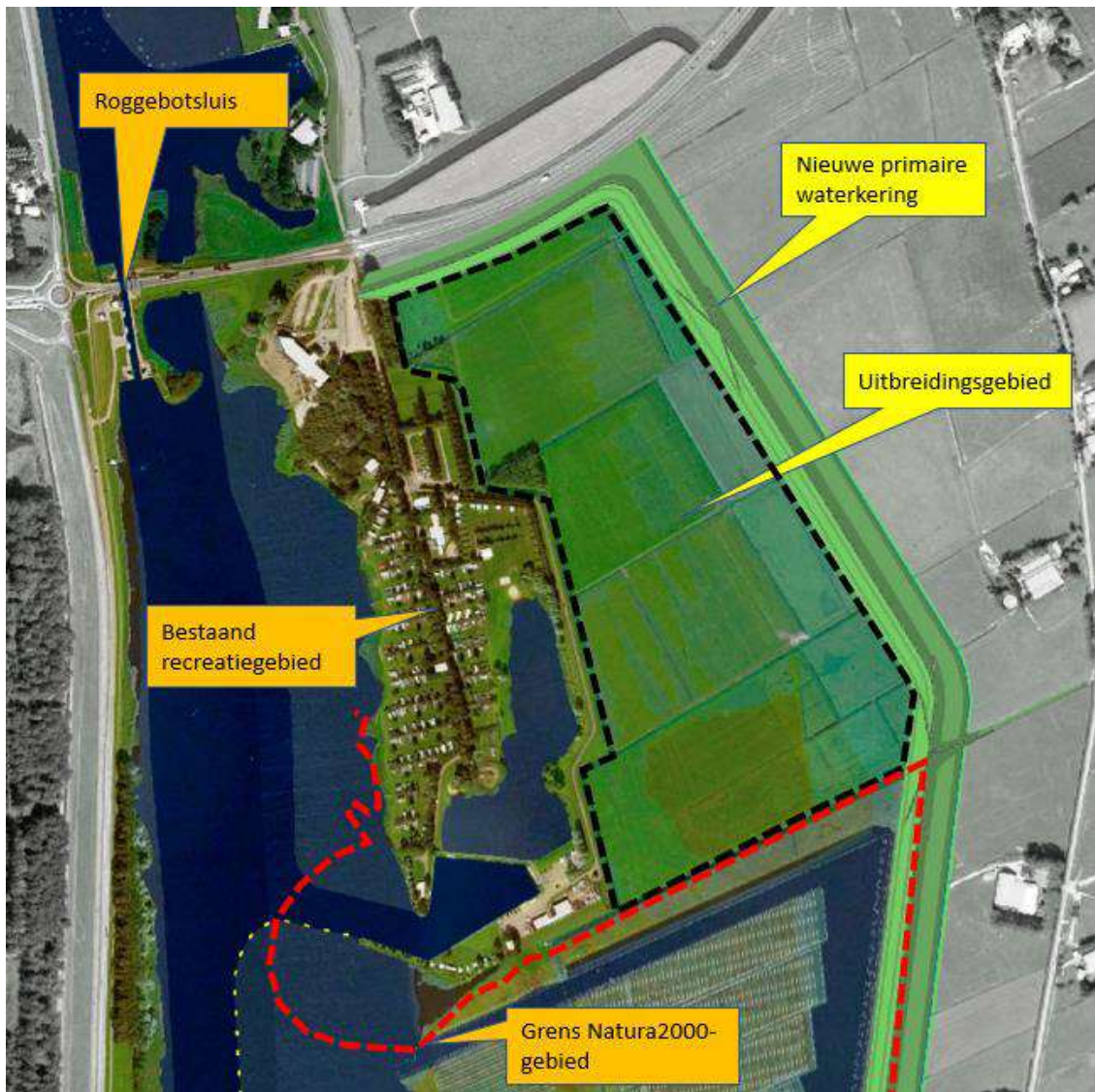
B WEERGAVE VAN DE FEITEN

B1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

B1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

Het project betreft de aanpassing, uitbreiding en vernieuwing van het recreatiepark Camping Roggebotsluis aan de Reeveweg 1 te Kampen.

Het plangebied betreft het huidige recreatiegebied Roggebotsluis en de huidige landbouwpercelen in het zgn. 'uitbreidingsgebied' (zie afbeelding hieronder). Het recreatiegebied ligt in Overijssel ten westen van Kampen en aan de Veluwerandmeren. Het uitbreidingsgebied bestaat uit agrarische percelen (weiland) Tussen de percelen bevinden zich watergangen. De meeste watergangen zijn circa 1 à 2 meter breed.

Afb. De ligging van het plangebied.

Aanleiding

De aanleiding voor dit project is de toekomstige grotere dynamiek van het waterpeil van het Vossemeer/Ketelmeer. Deze dynamiek neemt op de huidige locatie van het bestaande recreatiegebied toe. Dit als gevolg van de aanleg en functioneren van de bypass Kampen en als onderdeel daarvan het verplaatsen van de Roggebotsluis. De Roggebotsluis wordt verplaatst van de huidige locatie ten noorden van de camping, naar een locatie ten zuiden van de monding van de bypass (Reevedam) om zo tijdens

een hoogwatersituatie de vrije uitwatering van de IJssel door de bypass via het Drontermeer naar het Vossemeer-Ketelmeer en vandaar naar het IJsselmeer mogelijk te maken.

Als gevolg hiervan wordt de camping blootgesteld aan het dynamische waterpeil van het Vossemeer-Ketelmeer waar door stuwing bij westenwind hoge waterstanden optreden. Tijdens deze toekomstige hoogwatersituaties kan de camping in de huidige condities grotendeels of zelfs geheel overstromen. Om de camping hoogwatervrij te maken wordt een dijk en duinzone aan de rand van het plangebied opgehoogd.

Voor het hoogwatervrij maken van het recreatiegebied en het afgraven van grond en zand hiervoor, konden de huidige camping en recreatieverblijven niet op de huidige plek blijven staan. Daarom was al rond 2012 besloten om in het kader van de bypass Kampen het recreatiegebied te vernieuwen en aan te passen aan de toekomstige behoeftes. Onderdeel hiervan was het aantal ligplaatsen in de haven verhogen en de camping landinwaarts uit te breiden.

De vernieuwing van het recreatiegebied wordt aangegrepen om verduurzaming en kwaliteitsverbetering te realiseren. De opzet is dat er een modern recreatiegebied met veel aandacht voor duurzaamheid en de natuur komt. Om voor de vernieuwing en het hoogwatervrij maken een sluitende businesscase te maken was vanaf het begin duidelijk dat daarvoor ook een uitbreiding van het recreatiegebied nodig was. De grond die vrijkomt uit het bestaande terrein en uitbreidingsterrein is nodig om de hoogwatervoorzieningen aan te kunnen leggen. Het hoogwatervrij maken en het vernieuwen, kwaliteitsverbetering en uitbreiding zijn daarom één samenhangend project.

Huidig recreatiepark

Het huidige recreatiepark bestaat ruim vijftig jaar en heeft een oppervlakte van 14,7 hectare met verschillende kampeervoorzieningen, een receptie, horecagelegenheden, toiletvoorzieningen, een jachthaven met voorzieningen, visvijver, zwemstranden en een jachthaven. In het recreatiegebied zijn drie functies gevestigd; jachthaven en camping, kanovereniging en een Music Club.

Toekomstig recreatiepark

Het plangebied bestaat uit het huidige recreatieterrein en het uitbreidingsgebied. Het plangebied behelst een totaal oppervlak van 45 hectare. Het bestaande recreatieterrein wordt eerst deels opgehoogd om het hoogwatervrij te maken en daarna weer herontwikkeld voor recreatie.

Het uitbreidingsgebied wordt deels uitgegraven om veel meer oppervlaktewater te creëren. De uitgegraven grond wordt gebruikt om de waterkerende ophogingen (wallen) aan de randen van het gebied te maken en de binnen het plan gelegen eilanden te maken waarop recreatie-eenheden geplaatst worden.

Het nieuwe plan voorziet in een ontwikkeling op het huidige terrein plus de uitbreiding van in totaal:

- 155 woningen
- 245 kampeereenheden (42 eco-lodges, 203 chalets)
- 50 toeristische kampeerplekken (aan de noordzijde van het plan)

De jachthaven blijft gehandhaafd op zijn huidige locatie. Het aantal ligplaatsen zal worden uitgebreid met 125 stuks bovenop de reeds aanwezige 154 ligplaatsen naar in totaal 279 ligplaatsen. Deze aanvullende ligplaatsen komen verspreid over het gebied te liggen ter plaatse van de eenheden gepositioneerd in het "nautisch kwartier" van het nieuwe plan.

Aanleg en realisatie

De realisatie van de plannen zal over meerdere jaren uitgevoerd worden waarbij onderscheid te maken valt tussen:

- het "in profiel brengen" van het terrein door groot grondverzet (primair het hoogwatervrij maken van het gebied),
- bouwrijp maken en afwerking grondwerk,
- plaatsen van recreatieve eenheden,
- afwerking en inrichting terrein voor gebruik.

Het in profiel brengen en bouwrijp maken van het plangebied tot en met de afwerking staat gepland vanaf medio 2020 tot medio 2022. Het project moet afgerond zijn op 1 januari 2025.

Voor het broedseizoen wordt op een 50 meter brede zone langs het zuidelijk gelegen natuurgebied, een "dijk"/ophoging aangelegd. Daarna wordt achter de dijk verder gaan met grondwerk. Tijdens het broedseizoen fungeert de nieuw aangelegde dijk als het ware als een buffer afscheiding naar het Natura 2000-gebied.

B1.2 Doel van het project

Doel van het project is de aanpassing, uitbreiding en vernieuwing van het recreatiepark Roggebotsluis aan de Reeveeweg 1 te Kampen, waarbij de aanleiding het veranderende waterpeil in de Veluwerandmeren is.

B1.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan van het verbod om de nesten van de Huismus, Torenvalk en Huiszwaluw opzettelijk weg te nemen, en een nestelende buizerd te verstoren.¹⁸

U vraagt ook ontheffing aan van het verbod om grote modderkruipers opzettelijk te doden en te vangen, en het verbod op het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van grote modderkruipers.¹⁹

B1.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 januari 2020 tot 1 januari 2025.

B1.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Aanvraagformulier Wet Natuurbescherming 2017, ontvangen op 2 oktober 2019, (2019/0301763)
- Aanvullende informatie formulier Wet Natuurbescherming 2017, ontvangen op 23 april 2020, (2020/0124917) en ontvangen op 19 november 2020 (2020/0325932).
- *Quick scan ecologie, Recreatiepark Roggebotsluis te Kampen*, Linden van der P.J.H, adviesbureau Els & Linde, pnr. 16.189 Versie 22 september 2016.
- *Afdoend onderzoek, Recreatiepark Roggebotsluis te Kampen*, Linden van der P.J.H, adviesbureau Els & Linde, pnr. 16.189 Versie 8 september 2017.
- *Ecologisch werkprotocol Recreatiepark Roggebotsluis*, Notitie, J.A.A. de Rooij & A.J. de Wilde, Royal HaskoningDHV, kenmerknr. BG3489WATNT1811300945, 10 januari 2019.
- *Natuurtoets recreatiegebied Roggebotsluis*, Royal HaskoningDHV, Wilde de A., rnr. BG3489WATRP2004231230, 27 maart 2020.

B1.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 2 oktober 2019 ontvangen. Deze was nog niet compleet. Op 23 april 2020 en 19 november 2020 hebben wij uw aanvullende informatie ontvangen. Er zijn daarna geen aanvullende gegevens meer gevraagd.

C TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken het kennisdocument van de Buizerd, de Huismus, de Grote modderkruiper²⁰ en de provinciale Handreiking soortenbescherming²¹ bij onze toetsing.

¹⁸ Art. 3.1, tweede lid en vierde lid Wnb.

¹⁹ Art. 3.10, eerste en tweede lid Wnb

²⁰ <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

²¹ https://www.overijssel.nl/publish/pages/163396/handreiking_soortenbescherming.pdf

C1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Door middel van bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In de bij de aanvraag gevoegde rapporten wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op: Een bronnen- en literatuuronderzoek in combinatie met veldbezoeken.

In het kader van dit project zijn drie ecologische onderzoeken opgeleverd:

1. Quick scan ecologie, Recreatiepark Roggebotsluis te Kampen (22-9-2016);
2. Afdoend onderzoek, Recreatiepark Roggebotsluis te Kampen (8-9-2017);
3. Natuurtoets recreatiegebied Roggebotsluis (27-3-2020).

Hieronder wordt de opzet en de resultaten van deze drie ecologische onderzoeken besproken.

In de **Quick scan ecologie, Recreatiepark Roggebotsluis te Kampen** is door de ecooloog van het adviesbureau Els & Linde onderzocht wat de kans van aanwezigheid van beschermde soorten op het planterrein is. Daarbij is gelet op de structuur van de omgeving, de aanwezige habitats en landschapselementen. Er is op 1 september 2016 naar sporen van beschermde soorten gezocht, en beoordeeld wat de potentieel aanwezige natuurwaarden zijn. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende dieren en planten in de directe omgeving van het plangebied. Voor het onderzoek zijn de regionale atlanten en enkele digitale bronnen geraadpleegd op het voorkomen van beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats, tijdens het veldbezoek aantreffen sporen en de biotoopeisen van individuele diersoorten is door de ecooloog van het adviesbureau de (mogelijke) aanwezigheid van: *de Meervleermuis (foeragerend)*, *huismussen*, *torenvalk*, *huiswaluw*, vastgesteld. Bijzondere bij wet beschermde herpetofauna, vissen, insecten en plantensoorten zijn niet vastgesteld.

De quickscan geeft aan dat de consequenties van deze mogelijke aanwezigheid is dat nader onderzoek gedaan moest worden naar:

- Huismus;
- Torenvalk;
- beschermde planten; en,
- libellen en dagvlinders.

Verblijfplaatsen van vleermuizen in gebouwen en bomen werden niet vastgesteld.

In de quickscan wordt vermeld dat: "Per januari 2017 wordt de nieuwe Natuurbeschermingswet van kracht. Daarna is de provincie bevoegd gezag in plaats van de RvO. Ook is er een wijziging in beschermde soorten te verwachten. Waarschijnlijk heeft dit geen gevolg voor het noodzakelijke onderzoek."

Het nadere onderzoek is beschreven in het rapport '**Afdoend onderzoek, Recreatiepark Roggebotsluis te Kampen**'. Uit de resultaten van de eerste quickscan ecologie bleek dat een nader onderzoek naar het voorkomen van libellen, dagvlinders, planten, huismus en torenvalk binnen de planlocatie noodzakelijk was, om de effecten van de ruimtelijke plannen te kunnen bepalen. Vanwege de geplande ontwikkelingen werd besloten de inventarisatie ruimer te nemen dan noodzakelijk volgde uit de quickscan.

Waarnemingen van andere - minder strikt - beschermde soorten zijn voor zover relevant eveneens genoteerd. Het onderzoek naar beschermde soorten is uitgevoerd in het voorjaar en de zomer van 2017. De inventarisaties zijn conform de kennisdocumenten en andere handleidingen voor goede inventarisaties uitgevoerd.

Inventarisatie vegetatie en vaatplanten

Van de vegetatie zijn opnamen gemaakt met een notatie volgens Braun-Blanquette. De opnamen zijn gemaakt op de oevers van de jachthaven, het Drontermeer en het binnenmeer. Er zijn geen opnamen gemaakt binnen de camping of de feitelijke jachthaven. De belangrijkste reden hiervoor is dat op deze locaties de antropogene invloed groot is, onder andere door het gevoerde beheer en het intensieve gebruik.

Inventarisaties naar de Huismus

De inventarisatie van de Huismus wordt kort na zonsopkomst gestart en geëindigd op het moment dat de aanwezigheid van de Huismus en de functies binnen de planlocatie, waren vastgesteld. De weersomstandigheden tijdens de inventarisaties moeten voldoende gunstig zijn een betrouwbaar resultaat. Tijdens de inventarisatie zijn droog en rustig weer, met een minimale temperatuur van ongeveer 5 °C Celsius, van belang.

Inventarisatie Torenvalken

De inventarisatie van de Torenvalk wordt uitgevoerd conform de gebruikelijke methode voor broedvogels zoals beschreven in Hustings e.a. (1985). De Torenvalk wordt bij voorkeur in de periode begin april tot begin juli gezocht. De vogel kan de hele dag worden waargenomen, met een piek in de ochtend.

Inventarisatie Huiszwaluwen

Tijdens de eerste voorjaarsinventarisatie is ontdekt dat er veel Huiszwaluwen aanwezig zijn. Broedkolonies van de soort zijn beschermd. Daarom zijn op de verschillende inventarisatiedagen de nesten van de Huiszwaluw geteld.

Inventarisatie libellen

Libellen zijn een goede indicator voor de kwaliteit van de waterpartijen, zowel wat betreft de waterkwaliteit als de ontwikkeling van de watervegetatie. Om de natuurontwikkeling te kunnen volgen zijn daarom langs enkele trajecten de libellen geteld en geïnventariseerd.

Inventarisatie overige soorten

Voor de overige soorten zijn enkele steekproeven genomen in de uitbreidingslocatie. Met een net is op verscheidene plekken gezocht naar amfibieën, verder zijn de sloten afgezocht naar bijzondere planten of libellen.

In de onderstaande tabel worden de veldbezoeken en omstandigheden weergegeven die gedaan zijn in het kader van het nadere ecologische onderzoek.

Veldbezoeken				
Datum:	19-04-2017	15-05-2017	13-06-2017	16-08-2017
Minimum temp	-1,3	5,5	9,3	11,6
Maximum temp	8,3	21,2	20,8	23,3
Windsnelheid	2	2	2	2
Neerslag	0	0	0	0

Op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats, tijdens het veldbezoek aantreffen sporen en de biotoopeisen van individuele diersoorten is in 2017 door Els & Linde de aanwezigheid van nestplaatsen vastgesteld van de Huismus, Torenvalk, Buizerd, Huiszwaluw binnen het plangebied.

Resultaten van het Nader onderzoek

Huismus

De aanwezigheid van broedende huismussen is vastgesteld in het plangebied. In totaal zijn dit vijf broedpaar.

Torenavalk

De aanwezigheid van een broedend paar torenvalken is vastgesteld achter de loods.

Buizerd

De aanwezigheid van een Buizerd op een nest in bosje bij slagbomen ingang van de camping is vastgesteld.

Huiszwaluw

De aanwezigheid van huiszwaluwen is vastgesteld. De totale broedpopulatie op het plangebied is ongeveer 50 paar.

De nesten van bovengenoemde soorten zijn in Overijssel jaarrond beschermd. Voor deze soorten is een ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig.

Van de overige onderzochte soorten zijn geen door de wet beschermde soorten vastgesteld, of zijn geen effecten op beschermde soorten te verwachten.

Op 27 maart 2020 is de **Natuurtoets recreatiegebied Roggebotsluis** opgeleverd. De ecologische informatie van het adviesbureau Els & Linde is door Royal HaskoningDHV in 2018 door bureau- en veldonderzoek aangevuld. Uit de resultaten van deze onderzoeken is gebleken dat vaste nesten en rustplaatsen van *Huismus*, *Torenavalk*, *Buizerd* en *Huiszwaluw* aanwezig zijn in het plangebied. Dit zijn soorten waarvan het nest jaarrond beschermd is. Er zijn daarom maatregelen nodig om schade tijdens de herinrichtingswerkzaamheden en daarna tijdens het gebruik van het gebied te voorkomen of te compenseren.

Ook geeft Royal HaskoningDHV in haar natuurtoets aan dat het beleid van de provincie Overijssel voor soortenbescherming op 1 september 2019 als op 1 december 2019 is aangepast. Hierdoor is de beschermingsstatus van een paar soorten verhoogd:

- Kleine marterachtigen en Egel
Tot 1 december 2019 gold voor deze soorten een vrijstelling voor onder andere ruimtelijke ontwikkelingen. Deze vrijstelling is vervallen, omdat de staat van instandhouding van deze soorten onzeker is. Er moet vanaf 1 december 2019 bij ontheffingsaanvragen duidelijkheid zijn over eventuele effecten op deze soorten. Het gaat om *Bunzing*, *Hermelijn*, *Wezel* en *Egel*.
- Vogels met een jaarrond beschermd nest of leefomgeving
Sinds 1 september 2019 hanteert Overijssel een gewijzigde lijst van vogels met een jaarrond beschermd nest. Voor het verwijderen van een nest van een vogel van deze lijst is altijd een ontheffing nodig. Ook als er in de omgeving al nieuwe nestplekken zijn gerealiseerd. Op deze gewijzigde lijst staat sinds 1 september ook de *Huiszwaluw*.

Royal HaskoningDHV geeft in haar natuurtoets aan dat er in het plangebied meerdere nesten van beschermde soorten voorkomen. Het betreft de *Buizerd* in het bosje naast de entree, de *Huismus* in één van de toiletgebouwen, de *Torenavalk* in de loods en de broedkolonie van de *Huiszwaluw* verspreid over een woonboot en aan de loods (zie onderstaande figuur). De nesten van deze soorten zijn beschermd onder de Wet Natuurbescherming, en mogen niet zondermeer verwijderd worden.

Fig. Waarnemingen beschermde soorten

Het plangebied is daarnaast naar verwachting geschikt als leefgebied voor andere, algemene en veel niet beschermde soorten als konijn, libellen(-larven) en vissen. Een deel van het plangebied voorziet in geschikte leefgebieden. Deze soorten zijn niet strenger beschermd volgens de Wnb, maar vallen wel onder de wettelijke zorgplicht van de Wnb. Daarom moeten ook voor deze soorten maatregelen worden genomen om schade te voorkomen of beperken.

Royal HaskoningDHV heeft in haar natuurtoets gekeken of bij dit ruimtelijke project bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming overtreden wordt, ten aanzien van kleine marterachtigen en de Egel²². Daarbij zijn de volgende twee stappen gevolgd:

- Stap 1: habitatgeschiktheid. In deze stap wordt bepaald of een gebied geschikt is voor de soort op basis van de karakteristieken van het gebied en de eisen per soort;
- Stap 2. Bepalen van effecten en uitwerken mogelijke maatregelen.

Resultaten onderzoek kleine marterachtigen en de Egel

Er zijn geen waarnemingen van kleine marterachtigen of de Egel in het plangebied zelf of de directe omgeving daarvan. De waarnemingen lagen allen op ruim 2 kilometer van het plangebied. Gezien de mobiliteit van de soorten en de aanwezigheid in de ruime omgeving, is niet uit te sluiten dat alle soorten tot in het plangebied zouden kunnen komen. Van belang is verder dat alle soorten in een territorium leven, tamelijk mobiel zijn en enkele kilometers per dag/nacht af kunnen leggen, en tijdens het lopen door hun territoria vooral landschappelijke structuren volgen. Denk hierbij aan droge greppels, hagen, muren en bosranden.

²² Vanaf 1 december 2019 zijn de Bunzing, Hermelijn, Wezel en Egel zijn van de provinciale vrijstellingslijst gehaald, omdat voor deze soorten de staat van instandhouding onvoldoende vaststaat. Deze verandering heeft tot gevolg dat een ontheffing nodig is in het geval de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 lid 1 Wnb worden overtreden. Dit is de reden dat nader onderzoek gedaan moest worden naar deze vier soorten.

Voor de habitatgeschiktheid van een gebied moet gekeken worden of voldaan wordt aan drie hoofdzaken: dekking, verbinding en rustplaatsen. Daarnaast moet er uiteraard voldoende ruimte zijn voor een territorium en moeten er voldoende aanbod van voedsel zijn. De eisen aan de leefomgeving zijn onderstaand samengevat op basis van algemene informatie (www.zoogdiervereniging.nl) en vervolgens is per soort de habitatgeschiktheid van het plangebied beoordeeld.

Egel

De randmeren zijn een barrière net als het moerasgebied naar het zuiden. Naar het oosten ligt het toekomstige uitbreidingsplangebied. Dit is een laaggelegen weidegebied met sloten en vrijwel zonder dekking. In de winter overstroomt dit gebied af en toe en is daarmee ongeschikt voor winterverblijfplaatsen. Daarmee is de enige mogelijke verbindingzone om in het recreatiegebied te komen de noordkant via de Flevoweg (N307) en de berm daarvan. Egels zijn erg kwetsbaar voor verkeer en dat is ook een belangrijke doodsoorzaak voor deze soort. Langs de Flevoweg loopt een brede vaart/sloot die de weg ook nog kruist. Een verbindingroute voor een Egel zou dus ook over die brug met een weg lopen. Ook elders in de Dronterpolder liggen brede sloten die de doorlaatbaarheid van dit gebied voor de Egel laag maken. Het plangebied is daarom slecht bereikbaar voor een Egel en daarom is het onwaarschijnlijk dat het leefgebied is van de Egel.

Wezel

Het recreatiegebied biedt door de kleinschaligheid en de aanwezigheid van voldoende schuilplekken een geschikt leefgebied voor maximaal enkele individuen van deze soort. De omringende graslanden en het moerasgebied zijn erg vochtig voor deze soort. Ze kunnen daar geen verblijfplaatsen vinden en ook voor woelmuizen, hun favoriete prooi, is het te nat. Dus ligt het recreatiegebied als potentieel leefgebied relatief geïsoleerd. Het grootste knelpunt voor deze soort is echter de ruime aanwezigheid van honden en katten op het recreatieterrein. Honden graven de holen van de wezel uit en vangen ze, terwijl katten een belangrijke predator zijn. Daarom mijden wezels gebieden met veel honden en/of katten, zeker als er in de ruime omgeving voldoende alternatief leefgebied is. Door een dergelijk ruime aanwezigheid van honden en katten en de relatieve geïsoleerde is het recreatieterrein ongeschikt als leefgebied voor deze soort.

Hermelijn

Op zich is het recreatieterrein inclusief het omringende weidegebied een geschikt leefgebied voor de Hermelijn. Voor deze soort geldt echter hetzelfde als voor de Wezel; de aanwezigheid van veel honden en katten in het recreatiegebied maken het ongeschikt voor deze soort als leefgebied. Omdat er in de ruime omgeving veel meer en beter geschikt leefgebied is, zal het recreatieterrein niet gebruikt worden als leefgebied.

Bunzing

Het recreatiegebied is zowel in de huidige vorm als in de toekomst dus waarschijnlijk redelijk geschikt als leefgebied voor de Bunzing. Katten vormen nauwelijks een bedreiging voor deze soort maar honden blijven een bedreiging.

Het moerasgebied ten zuiden van het plangebied is echter veel beter geschikt als leefgebied dan het recreatiegebied. Hier zijn geschikte schuilplekken en volop voedsel terwijl hier geen andere soorten zijn die een bedreiging kunnen vormen. Als deze soort dus voorkomt in de nabije omgeving van het plangebied, dan zullen verblijfplaatsen in het moerasgebied liggen. De enige relatief rustige mogelijke verblijfplaats in het plangebied is het bosje bij de ingang van de camping waar een Buizerd nestelt. Dit bosje blijft geheel intact tijdens de werkzaamheden en blijft daarna ook in de gebruiksfase een rustig bosje zonder toegang.

Tijdens de aanlegfase en daarna ook tijdens de gebruiksfase kan de Bunzing het recreatiegebied blijven gebruiken als foerageergebied en desgewenst ook rustgebieden daar gebruiken. Het buizerdbosje blijft intact, maar door de herinrichting komen er veel meer geschikte plekken die geschikt zijn als schuilplaats. Het is niet waarschijnlijk dat de Bunzing op het recreatiegebied een kraamhol zal maken. Daar is het gebied te druk voor, net als nu.

Het is dus mogelijk dat het huidige recreatiegebied onderdeel is van het foerageergebied en leefgebied van een Bunzing. Gezien de drukte en aanwezigheid van huisdieren is het niet waarschijnlijk dat deze soort hier ook verblijfplaatsen heeft.

Een eventueel geschikte locatie is het buizerdbosje. Die locatie blijft onaangetast. Daarmee kunnen negatieve effecten door de realisatie en gebruik van het project op de Bunzing met voldoende zekerheid uitgesloten worden en is geen nader onderzoek nodig.

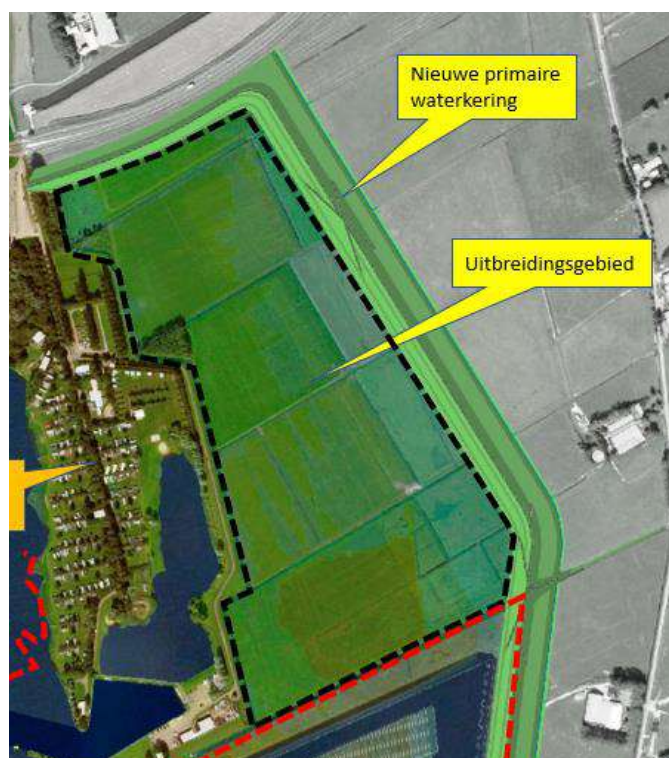
Resultaten onderzoek Grote modderkruiper en Meervleermuis

Grote modderkruiper

De Grote modderkruiper staat genoemd in de bijlage, behorende bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. De soort valt daarmee onder de directe bescherming van de wet, en mag niet zonder ontheffing gedood, gevangen worden, en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen mogen niet zonder ontheffing opzettelijk te beschadigd of vernield worden.

Uit het onderzoek dat in 2013 uitgevoerd werd voor het gehele plangebied IJsseldelta-Zuid dus ook het recreatiegebied Roggebotsluis en omgeving wordt uitgegaan van de aanwezigheid van Grote modderkruipers in het hele gebied. Uit het onderzoek dat in 2017 uitgevoerd werd in het kader van de ontwikkeling van het 'woongebied Reeve' ten zuidwesten van Kampen werden in dat gebied daadwerkelijk grote modderkruipers aangetroffen. Dat te ontwikkelen woongebied ligt op ongeveer 1000 meter afstand van het huidige plangebied Camping Roggebotsluis.²³

De uitbreidingslocatie van het plangebied Camping Roggebotsluis bestaat uit agrarische graslanden met een netwerk van smallere en bredere sloten die in verbinding staan met watergangen buiten het plangebied. Zie onderstaande afbeelding. Dit vertoont veel overeenkomsten met het eerder genoemde plangebied van 'woongebied Reeve'.

Uitbreidingsgebied voor Camping Roggebotsluis

²³ Visser E., *Natuuronderzoek bestemmingsplan Reeve te Kampen*, Tauw, pnr. 1249208, 2017. (Zie blz. 11 en 58)

Het uitbreidingsgebied voor Camping Roggebotsluis bestaat uit agrarische percelen (weiland). Tussen deze percelen bevinden zich watergangen. De meeste watergangen zijn circa 1 à 2 meter breed.

In het Kennisdocument Grote modderkruiper van BIJ12 (versie 1.0 juli 2017) staat het volgende over het habitat van de vissoort: "De grote modderkruiper komt voor in kleinere, ondiepe stilstaande of langzaam stromende wateren, zoals sloten, vennen, plassen en oude afgesneden meanders. De habitats van de grote modderkruiper zijn gebieden met in het algemeen een rijke oever- en onderwatervegetatie. Vaak is er sprake van een kwelsituatie. Doorgaans is er sprake van een "goede" modderbodem, dat wil zeggen een hardere bodem met een laag stevige modder."

Omdat de Grote modderkruiper in vergelijkbare percelen in de buurt voorkomt, en de sloten in de uitbreidingslocatie van de camping een habitat zijn zoals in het kennisdocument van BIJ12 beschreven, is het niet uit te sluiten dat de Grote modderkruiper in alle permanent waterhoudende sloten in het plangebied te verwachten zijn. Het huidige leefgebied van sloten (de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen) gaat door de werkzaamheden verloren. Er zijn daarom maatregelen nodig om schade door de herinrichtingswerkzaamheden te voorkomen en te compenseren.

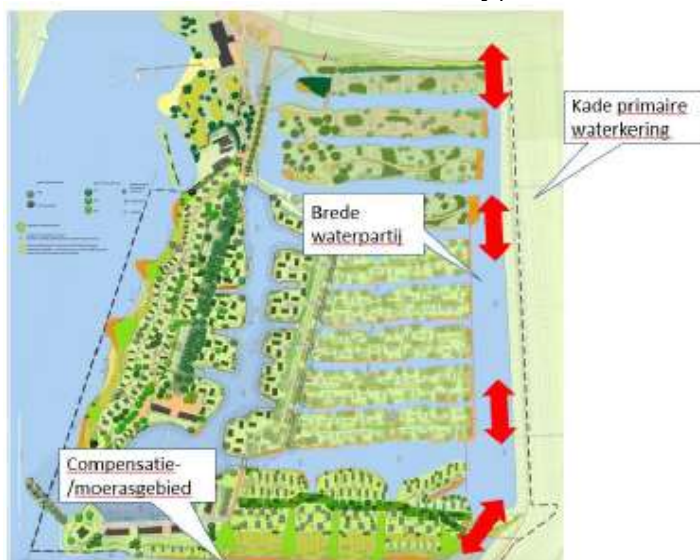
Meervleermuis

In de 'Quick scan ecologie, Recreatiepark Roggebotsluis te Kampen' wordt gesteld dat de Meervleermuis foeragerend op het plangebied voor kan komen. Uit de omgeving zijn meervleermuizen bekend. Op het park zijn geen gebouwen aanwezig waarin de Meervleermuis een verblijfplaats kan hebben. Boven de waterpartij op het park zijn jagende meervleermuizen in potentie aanwezig. Het is met zekerheid geen essentieel jachtgebied.

In de 'Natuurtoets recreatiegebied Roggebotsluis' is onderzocht welke effecten de werkzaamheden op de Meervleermuis kunnen hebben.

De soort maakt gebruik van (delen van) het Natura 2000-gebied Veluwerandmeer om te foerageren. Er zijn in het Natura2000-gebied vrijwel zeker geen verblijfplaatsen. Het is mogelijk dat een vliegroute tussen verblijfplaatsen in gebouwen (in Kampen) en de moerassen en oevers van het Drontermeer langs of over het plangebied loopt. De meest waarschijnlijk huidige vliegroute tussen Kampen en het natura2000-gebied loopt overigens langs het Reevediep.

De aanleg en realisatie van dit project zal de inrichting van het gebied veranderen en zorgen voor een brede waterpartij langs de recent aangelegde primaire waterkering (zie onderstaande figuur). Door de robuuste kade van de primaire waterkering, de brede waterpartij en de oevervegetatie daarlangs, zal een brede en donkere zone ontstaan met uitstekende karakteristieken voor een vliegroute richting de bebouwde kom of eventuele andere verblijfplaatsen ten noorden en oosten.

Afb. Mogelijke vliegroute van de meervleermuis door en langs het plangebied (rode pijlen)

Het is niet waarschijnlijk dat hier thans een vliegroute ligt omdat die vooral langs brede waterlopen liggen. Nu liggen er in het plangebied alleen smalle sloten. Langs de N307 ligt een brede waterloop tussen Kampen en de randmeren die thans mogelijk gebruikt wordt. Door de Dronterpolder liggen ook enkele brede waterlopen die thans mogelijk gebruikt worden om richting Reevediep te vliegen. Deze nieuwe ontwikkeling van het recreatiegebied vormt daarom zeker geen barrière voor een eventuele bestaande vliegroute richting bebouwde kom.

De aanlegwerkzaamheden voor het recreatiegebied vinden uitsluitend overdag plaats, dus zal er zeker geen verstoring zijn als gevolg van die werkzaamheden. Er worden tijdens de werkzaamheden geen aanvullende verlichting gebruikt anders dan de reeds aanwezige beperkte verlichting op het terrein. Dus daarom kunnen negatieve effecten tijdens de aanlegwerkzaamheden uitgesloten worden. In de gebruiksfase zal er verlichting zijn in de recreatie-eenheden en op de wegen en paden in het plangebied. Deze verlichting is zeer terughoudend uitgevoerd met weinig en lage lampen. De hoeveelheid strooilicht is daarom minimaal²⁴ en zal zeker niet leiden tot versturende niveaus ter plekke van de brede watergang langs de kade die mogelijk geschikt is als vliegroute.

Het is waarschijnlijk dat de herinrichting van het recreatiegebied met de eilandjes, veel oppervlaktewater en lange flauwe oevers het gebied geschikt maakt als foerageergebied voor meerdere vleermuissoorten, waaronder ook de Meervleermuis. Negatieve effecten van het project op de Meervleermuis, zowel in de aanleg- als in de gebruiksfase, kunnen daarom uitgesloten worden.

C1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Tijdens het nader onderzoek en het natuuronderzoek voor de 'Natuurtoets recreatiegebied Roggebotsluis' zijn in het plangebied vier nestlocaties van de Huismus (vijf broedpaar) vastgesteld, een nestlocatie van de Torenavalk, een nestlocatie van de Buizerd, en 50 broedpaar huiszwaluwen. Deze nestlocaties van de Huismus, Torenavalk, en Huiszwaluw gaan door het project verloren. Er is kans op verstoring van de nestelende Buizerd door de werkzaamheden. Door de voorgenomen werkzaamheden is niet uit te sluiten dat grote modderkruipers gedood worden, gevangen worden, en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen beschadigd of vernield worden

In het natuuronderzoek voor de 'Natuurtoets recreatiegebied Roggebotsluis' wordt ingegaan op mitigerende maatregelen.²⁵ De mitigerende maatregelen hebben betrekking op de werkzaamheden (werkwijze), tijdelijke effecten en definitieve maatregelen om het plangebied opnieuw geschikt te maken voor soorten (Huisumus, Torenavalk, Huiszwaluw en Buizerd).

Ten zuidoosten van het plangebied, tussen de weg Slaper en het Reevediep is als onderdeel van een ontheffing uit 2013 ²⁶ reeds 10 hectare alternatief leefgebied voor Grote modderkruiper gerealiseerd (zie bijlage 3 van deze ontheffing). Die ontheffing had betrekking op de realisatie van het project "Usseldelta-Zuid, uitvoering fase 1". Dit project had betrekking op het gebied ten zuidwesten van Kampen tussen de IJssel en het Drontermeer. Onder dit project viel ook het gebied van de ontwikkeling van het plangebied van de Camping Roggebotsluis.

Huisumus

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het rapport bij de aanvraag zijn voldoende. Ze komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de Huismus. Om effecten tijdens de sloop en nieuwbouw te voorkomen worden voor de aanwezige exemplaren van de Huismus een alternatieve nestelgelegenheid aangeboden. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de huismus zoveel mogelijk geminimaliseerd.

Er zijn vijf broedparen van de huismus vastgesteld. Er gaan vier nesten van de huismus in een te slopen toiletgebouw verloren. In de planning van het project is voorzien om al in 2020 het toiletgebouw te

²⁴ Zie ook paragraaf 4.4.2 in: *Natuurtoets recreatiegebied Roggebotsluis*, Royal HaskoningDHV, 27 maart 2020.

²⁵ Hoofdstuk 2.3 van het rapport: *Aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming Olsterkampweg te Olst*. 19 maart 2020

²⁶ Dienst regelingen, ontheffing artikel 75 van de Flora- en faunawet Kenmerk: FF/75C/2012/0341.toek.rr

slopen. Hierdoor zou de broedlocatie verdwijnen. Het was daarom nodig eerst een nieuwe broedgelegenheid te creëren voordat de bestaande broedlocatie verwijderd wordt. Als regel hiervoor is aangenomen dat voor elk verwijderd nest er minstens twee nieuwe worden aangeboden.

Daarom is in 2019 een huismussentil (zie foto hieronder) geïnstalleerd vlak bij de huidige broedlocatie op een locatie net buiten de nieuwe kade die hier aangelegd gaat worden. De betreffende til is de "Vivara Pro - HT MU 03 Huismussentil" die plaats biedt aan 18 nestgelegenheden. Hiermee is het aantal nesten dat verloren gaat ruimschoots gecompenseerd.

Huismussentil

Broedende huismussen zijn niet erg kwetsbaar voor verstoring, maar toch moet vooral aan de til waarin ze broeden in de kwetsbare periode geen werkzaamheden verricht worden. Ook binnen 25 meter van de nestlocatie dienen werkzaamheden zoveel mogelijk beperkt te worden.

In de kritische broedperiode van februari tot en met mei kunnen daarom geen werkzaamheden plaatsvinden op minder dan 25 meter van de huismussentil. En in de maanden juni tot en met augustus kunnen werkzaamheden alleen plaatsvinden op minder dan 25 meter van de huismussentil indien dit door een ecooloog getoetst is.

Het aanbod aan nestmogelijkheden voor de huismus wordt meer dan het was. Door de nieuwe aanplant van bomen/struiken op de camping, blijft de omgeving voedselrijk voor de huismus. Het is daarom aannemelijk dat de exemplaren van de huismus in het plangebied aanwezig blijven. Omdat de huismus aanwezig blijft in het plangebied en buiten het plangebied ook voorkomt, is er geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus.

In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- In de kritische broedperiode van februari tot en met mei kunnen geen werkzaamheden plaatsvinden op minder dan 25 meter van de huismussentil;
- In de maanden juni tot en met augustus kunnen werkzaamheden alleen plaatsvinden op minder dan 25 meter van de huismussentil indien dit door een ecooloog getoetst is.

Torenvalk

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in het rapport bij de aanvraag zijn voldoende. Om effecten tijdens de sloop en nieuwbouw te voorkomen worden voor de aanwezige exemplaren van de Torenvalk een alternatief aangeboden. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de Torenvalk zoveel mogelijk geminimaliseerd.

Er is een broedpaar van de Torenvalk vastgesteld. Er gaat een nest van de Torenvalk in een te slopen loods verloren. De regel is dat voor ieder verwijderd nest er twee nieuwe nestgelegenheden worden aangeboden. Bij de herinrichting van de camping is het vooral van belang om een geschikte broedlocatie te realiseren.

In het projectgebied zelf gaat door de uitbreiding intensief gebruikt grasland verloren en daarvoor in de plaats komt oppervlaktewater, riet, bebouwing en verschillende typen grasland (van gazon tot extensief beheerd) voor terug. Het is aannemelijk dat zowel in het plangebied als daarbuiten deze veranderingen niet tot een afname van het voedselaanbod voor de Torenvalk zullen leiden. Het oppervlakte aan landhabitats neemt weliswaar af, maar de kwaliteit daarvan voor het voornaamste voedsel van de Torenvalk, muizen, neemt sterk toe. Juist de variatie van kort gras, ruigte, struiken en zelfs bebouwing zal zorgen voor een geschikt leefgebied voor de Torenvalk.

In de planning van het project is voorzien om de loods te slopen. Hierdoor verdwijnt de huidige broedlocatie. Het is nodig eerst een nieuwe broedgelegenheid te creëren voordat de bestaande broedlocatie verwijderd wordt. Als regel hiervoor is aangenomen dat voor elk verwijderd nest er minstens twee nieuwe worden aangeboden. De nestkasten moeten aan een hoge paal bevestigd worden. Geschikte locaties zijn de rustige randen van het projectgebied. In 2019 zijn twee torenvalkennestkasten geplaatst op de rustige randen (zie onderstaande afbeeldingen). Een van de nesten is al in bezit genomen.

Een van de twee torenvalkkasten

Blauwe vierkanten zijn nestkasten voor de torenvalk, het rode vierkant is de huismussentil

Het nest dat verloren gaat is ruimschoots gecompenseerd. Hoewel de torenvalk vaak als niet erg verstoringsgevoelig te boek staat, de soort broedt tenslotte op erven en in dit geval zelfs in een loods, is het toch wenselijk dat er zeker in het broedseizoen rust is rond het nest. Een afstand van minimaal 50 meter wordt daarvoor aangeraden in literatuur.

In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- In de kritische broedperiode van februari tot en met mei kunnen geen werkzaamheden plaatsvinden op minder dan 50 meter van de nieuwe nestkasten;
- In de maanden juni tot en met augustus kunnen werkzaamheden alleen plaatsvinden op minder dan 50 meter van de nieuwe nestkasten voor de torenvalk indien dit door een ecooloog getoetst is.

Huiszwaluw

De aanwezigheid van broedende huiszwaluwen is vastgesteld. De totale broedpopulatie op het plangebied is ongeveer 50 paar. In 2019 heeft de provincie Overijssel de huiszwaluw op de lijst van vogelsoorten gezet waarvan het nest jaarrond beschermd is.²⁷ De huiszwaluw valt onder categorie 2. wat inhoudt:

Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Om deze reden dienen maatregelen genomen te worden ter compensatie van nestgelegenheden die verloren gaan. Net als bij de vorige soorten zijn er goede ervaringen met alternatieve nestgelegenheden. Veelal worden deze aan bestaande of nieuwbouwgebouwen aangebracht. Op deze locatie is dat niet mogelijk omdat alle bestaande gebouwen moeten verdwijnen om het terrein hoogwatervrij te kunnen maken. De woonboot waar ook nesten aan hangen kan overigens ook tijdens de werkzaamheden blijven liggen, zodat de nesten hier ongestoord blijven. Het is mogelijk dat de zwaluwen besluiten daar meer nesten aan toe te voegen, maar het is wenselijk ze ook een alternatief te bieden.

Huiszwaluwen zoeken voedsel in een ruim gebied rondom hun nestlocatie. Ze jagen vooral op enige tientallen meters hoog boven agrarisch gebied, moerassen en open water op insecten. De herinrichting van het plangebied zal de beschikbaarheid van voedsel waarschijnlijk verbeteren doordat er meer oppervlaktewater en oevervegetatie zal komen met een hoge ecologisch waarde. Het leefgebied van de huiszwaluw zal daarom ook tijdens en na de herinrichting geschikt blijven als leefgebied.

Tijdens de werkzaamheden en slopen van de gebouwen moet rekening gehouden worden met de kwetsbare periode voor de huiszwaluw. De huiszwaluw is een trekvogel die pas laat terugkeert naar Nederland. Vaak zijn ze pas vanaf half april aanwezig. Nestlocaties moeten daarom voor begin april verwijderd zijn of pas na het vertrekken van de huiszwaluwen in augustus.

Tot eind juli kunnen ze broeden, en is verwijderen van nestlocaties en slopen van de betreffende gebouwen alleen mogelijk als door gericht onderzoek in de periode april – mei vastgesteld is dat er dat jaar niet gebroed wordt.

Huiszwaluwen zijn niet erg gevoelig voor verstoringen, maar hebben wel last van werkzaamheden aan het gebouw waar de nesten zitten of te drukke activiteiten binnen 25 meter van het nest. Daarom mogen er geen werkzaamheden binnen 25 meter van een nest plaatsvinden in de kwetsbare periode.

Ook voor de huiszwaluw dienen nieuwe nesten ingericht te worden in het plangebied. Huiszwaluwen kunnen prima samenleven met mensen en de camping en haven zijn een uitstekend leefgebied. Het is mogelijk en zelfs waarschijnlijk dat de zwaluwen zelf nieuwe nesten gaan bouwen aan de nieuwe gebouwen. Ze kunnen daarbij geholpen en gestimuleerd worden door kunstnesten. Door deze al aan het begin van het project aan te brengen (zie als voorbeeld onderstaande figuur), kunnen de zwaluwen blijven broeden in het plangebied.

---

²⁷https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKFwjF1J_uhqXsAhWBy6QKHWwaBFEQFjACegQIARAC&url=https%3A%2F%2Fwww.overijssel.nl%2Fpublish%2Fpages%2F163396%2Flijst-jaarrond-beschermd-nesten-van-vogels-in-overijssel-sept2019-dt.pdf&usq=AOvVaw2s5aVx1KhPeNg93dmjXqdb

---

Voorbeeld van een huiszwaluwtil die plek kan bieden aan ongeveer 30 nesten.

Om ook tijdens de herinrichting voldoende nestlocaties aan te bieden dienen huiszwaluwtilen op een rustige plek geplaatst te worden. Geschikte plekken voor een zwaluwtil zijn bijvoorbeeld op een rustig stukje oever langs de haven. Dit ligt ook dicht bij de huidige locatie.

Om echter verstoring tijdens werkzaamheden te vermijden dient de zwaluwtil aan de zuidkant van de bestaande kade te plaatsen. (zie onderstaande figuur).

Daarnaast zullen aan de nieuwe sluiswachters (huizen), onder de goten kunstnesten aangebracht worden om hier de uitbreiding van de kolonie te stimuleren.

Locatie voor de geplande huiszwaluwtil (paars)

Het aanbod aan nestmogelijkheden voor de huiszwaluw wordt met het plaatsen van de huiszwaluwtilen meer dan het was. Door de omvorming van de camping, wordt de omgeving voedselrijker voor de Huiszwaluw. Het is daarom aannemelijk dat de exemplaren van de Huiszwaluw in het plangebied aanwezig blijven.

Omdat de Huiszwaluw aanwezig blijft in het plangebied en buiten het plangebied ook voorkomt, is er geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding van de Huiszwaluw. Sovon geeft bovendien aan dat er in de periode 1990-2018 in Overijssel een significante toename in aantallen broedparen van <5% per jaar is.²⁸

De voorgestelde maatregelen zijn voldoende, er is daardoor geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding.

In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Het plaatsen van twee tilen voor huiszwaluw (formaat HT HZ 02 Huiszwaluwtil Vivara), voor 1 april die plek bieden aan minimaal 55 broedpaar huiszwaluwen;²⁹
- In de kritische broedperiode van april tot en met mei kunnen geen werkzaamheden plaatsvinden op minder dan 25 meter van de nieuwe nestkasten;
- In de maanden juni tot en met juli kunnen werkzaamheden alleen plaatsvinden op minder dan 25 meter van de nieuwe nestkasten voor de huiszwaluw indien dit door een ecooloog getoetst is.

Buizerd

Op de site van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB) zijn voor de ruime omgeving van de jachthaven tussen 2015 en eind 2018 enkele tientallen waarnemingen van een buizerd ingevoerd, maar zijn geen nestlocaties bekend. De aanwezigheid van bosjes en hoge bomen in de omgeving laat zien dat er in ieder geval ruim voldoende geschikte locaties in de ruime omgeving aanwezig zijn.

Op basis van algemene informatie en locatie specifieke condities kan ervan uitgegaan worden dat de camping onderdeel is van het territorium van een Buizerd of een buizerdpaar. Dit territorium is zeker groter dan het projectgebied. Het is dan ook aannemelijk dat er naast het waargenomen nest, ook elders binnen dat territorium nesten gebruikt worden. Er zijn aan beide zijden van de Randmeren op meerdere plaatsen voldoende grote en rustige locaties met grote bomen.

Op basis van het onderzoek van Els & Linde³⁰ is aangetoond dat de buizerd in het voorjaar van 2017 een nest heeft gehad in het bosje bij de ingang (onderstaand figuur).

Locatie nest buizerd (blauwe punt)

²⁸ <https://www.sovon.nl/nl/provincies#uring=10010&prov=OV&lang=nl>

²⁹ Voor een voorbeeld van een Huiszwaluwtil zie: <http://www.vivarapro.nl/HT-HZ-02-Huiszwaluwtil>

³⁰ *Afdoend onderzoek, Recreatiepark Roggebotsluis te Kampen*, Linden van der P.J.H, adviesbureau Els & Linde, pnr. 16.189 Versie 8 september 2017

Het is niet duidelijk of hier ook gebroed werd. Er is toen slechts één buizerd waargenomen. Het komt regelmatig voor dat een buizerd een partner verliest en dan tot er een nieuwe partner is, of zelfs een nieuw buizerdpaar, er niet gebroed wordt in een territorium. Op 20 januari 2020 is de opsteller van dit rapport³¹ ter plekke geweest en heeft geconstateerd dat er geen nest meer in de boom aanwezig was. Dit was uitstekend te zien omdat de bomen niet in blad zaten. Het is daarom niet waarschijnlijk dat er in 2020 in het plangebied gebroed zal worden omdat er ook geen andere geschikte nesten voorhanden zijn (van kraaien bijvoorbeeld).

Het bosje waarin het nest is aangetroffen blijft geheel intact in de plannen, wel wordt de omgeving heringericht en vinden werkzaamheden in de omgeving plaats. In de onderstaande figuur is de huidige situatie van het bosje aangegeven met daarnaast de plannen voor de herinrichting. Op de onderstaande figuur is de 50 meter contour rond de nestlocatie uit 2017 aangegeven. In overeenstemming met het Kennisdocument buizerd³² mag op het moment dat er jongen aanwezig zijn in het nest deze niet binnen 50 tot 75 meter benaderd worden door mensen of materieel. Er is variatie in die afstand afhankelijk van de situatie. Omdat het nest aan de noordzijde van het bosje ligt en er aan de zuidzijde al een bestaande weg ligt net buiten de 50 meter contour wordt aangenomen dat gebruik van deze weg en werkzaamheden ten zuiden hiervan geen verstoring zullen geven voor een eventueel broedgeval op dit nest.

Gebied waarvoor beperkingen gelden ten aanzien van werkzaamheden, in de periode 1 februari t/m 31 augustus. Rode cirkel is 75 meter, gele lijn is 50 meter.

De kwetsbare periode voor verstoring van de buizerds als deze aan het broeden zijn ligt in de periode tussen 1 februari en 31 augustus (zie ook het kennisdocument Buizerd blz. 21). De feitelijke periode is per situatie en jaar verschillend. Om verstoring van het nest op deze locatie te voorkomen moeten de volgende maatregelen getroffen worden:

- Uitgangspunt is dat het bosje intact blijft en er geen bomen, inclusief de nestboom, gekapt worden;

³¹ *Natuurtoets recreatiegebied Roggebotsluis*, Royal HaskoningDHV, Wilde de A., rnr. BG3489WATRP2004231230, 27 maart 2020.

³² *Kennisdocument Buizerd Buteo buteo*, versie 1.0, BIJ12, juli 2017, blz. 21

- Van 1 september tot 31 januari kan overal in het plangebied inclusief de directe omgeving van het nest gewerkt worden;
- Van 1 februari t/m 31 augustus is gebruik van de Reeveweg voor werkverkeer gewoon toegestaan. Het is wel wenselijk naast of in de buurt van het bosje niet nodeloos stil te staan en zo weinig mogelijk geluid te maken. Dus hier geen schafketen plaatsen, toeteren etc.
- Van 1 februari t/m 31 augustus kunnen werkzaamheden ten zuiden van de Reeveweg zonder beperking uitgevoerd worden.
- Van 1 februari t/m 31 augustus worden geen werkzaamheden binnen 75 meter (rode cirkel bovenstaande figuur) van de nestlocatie uitgevoerd ten oosten, noorden of westen van de Reeveweg. Dit gebied zal ook in het geheel niet betreden worden.

In bovenstaande figuur is aangegeven binnen welk gebied deze maatregelen tot beperkingen in de werkzaamheden zorgen.

De bovengenoemde voorgestelde maatregelen worden in de voorschriften (bijlage 1) vastgelegd.

Op deze voorwaarden is een uitzondering mogelijk indien in de periode 1 maart tot 15 mei volgens de voorgeschreven methode uit het Kennisdocument Buizerd (op blz. 14) is aangetoond dat er dat jaar niet gebroed wordt op het nest.

De voorgestelde maatregelen zijn voldoende, er is daardoor geen sprake van een verslechtering van de staat van instandhouding.

Grote modderkruiper

Door de voorgenomen werkzaamheden verdwijnt plaatselijk permanent leefgebied van Grote modderkruiper. Het gaat om circa 3.500 meter aan watergangen die geschikt zijn als biotoop.

Ten zuidoosten van het plangebied, tussen de weg Slaper en het Reevediep is, als onderdeel van een ontheffing uit 2013,³³ reeds 10 hectare alternatief leefgebied voor Grote modderkruiper gerealiseerd (zie bijlage 3 van deze ontheffing).

Door het compensatiegebied, dwz. het reeds gerealiseerde alternatieve leefgebied, en door te nemen voorzorgsmaatregelen (werken in de minst kwetsbare perioden en grote modderkruipers wegvangen en uitzetten in alternatief leefgebied) blijven negatieve effecten op exemplaren tot een minimum beperkt.

Mitigerende en compenserende maatregelen moeten betrekking hebben op de werkzaamheden (werkwijze), tijdelijke effecten en gevangen exemplaren overzetten naar een alternatief leefgebied.

De hieronder voorgeschreven mitigerende en compenserende maatregelen, komen overeen met bestaande methoden zoals beschreven in het kennisdocument van de Grote modderkruiper. Om effecten van het project te voorkomen worden voor de aanwezige exemplaren van de Grote modderkruiper een alternatief leefgebied aangeboden. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de Grote modderkruiper zoveel mogelijk geminimaliseerd.

In de voorschriften (bijlage 1) zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Er wordt volgens een op te stellen ecologisch protocol gewerkt onder begeleiding van een ecologisch toezichthouder;
- Het dempen of vergraven van sloten wordt buiten de kwetsbare perioden van de Grote modderkruiper gedaan. Voor kwetsbare perioden zie blz. 25 en 26 van het Kennisdocument Grote modderkruiper van BIJ12. De ecologisch toezichthouder bepaalt de kwetsbare perioden;
- Het dempen of vergraven van sloten wordt op een voor de Grote modderkruiper ecologisch verantwoorde manier uitgevoerd;

---

³³ Dienst regelingen, ontheffing artikel 75 van de Flora- en faunawet Kenmerk: FF/75C/2012/0341.toek.rr (de ontheffing had betrekking op de realisatie van het project "IJsseldelta-Zuid, uitvoering fase 1", ten zuidwesten van Kampen tussen de IJssel en het Drontermeer.

- Gevangen Grote modderkruipers worden zo spoedig mogelijk overgezet naar het geschikt leefgebied dat ter compensatie is gerealiseerd (zie bijlage 3 van deze ontheffing)
- Andere gevangen vissen, amfibieën en andere dieren worden zo spoedig mogelijk overgezet naar geschikt leefgebied in de directe omgeving maar buiten het werkgebied.

Voorafgaand aan de werkzaamheden worden de Grote modderkruipers gevangen en in een alternatief al gerealiseerd leefgebied uitgezet dat speciaal voor Grote modderkruipers bestemd is.³⁴ Er wordt rekening gehouden met de kwetsbare en actieve periodes van de soort (zie blz. 25 en 26 van het Kennisdocument Grote modderkruiper van BIJ12).

Door het reeds gerealiseerde alternatieve leefgebied (zie bijlage 3) en door te nemen voorzorgsmaatregelen (werken in de minst kwetsbare perioden en grote modderkruipers wegvangen en uitzetten in alternatief leefgebied) blijven negatieve effecten op exemplaren tot een minimum beperkt.

C1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van het project Camping Roggebotsluis zal leiden tot het beschadigen en vernielen van nesten van de Huismus, Torenavalk en Huiszwaluw. Daarnaast zal het leiden tot het beschadigen en vernielen van leefgebied van de Grote modderkruiper. Wellicht kan een broedende Buizerd verstoord worden.

Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.1 tweede en vierde lid Wnb en van artikel 3.10, eerste lid sub a en b uit de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Het uitvoeren van het project is locatie gebonden en kan niet op een andere plek worden uitgevoerd. Alternatieven zijn dan ook niet aan de orde. Alternatieve inrichting voor de camping Roggebotsluis is geen optie, aangezien alternatieve inrichtingsmaatregelen niet het gewenste resultaat opleveren en bovendien geen meerwaarde hebben voor de aanwezige soorten.

Een alternatieve werkwijze is niet aan de orde. Voor de Buizerd, Huismus, Torenavalk, Huiszwaluw en Grote modderkruiper, worden alle nodige voorzorgsmaatregelen genomen om schade tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot een minimum te beperken.

De planning is volledig aangepast aan de functies die het plangebied heeft voor de Buizerd, Huismus, Torenavalk, Huiszwaluw en Grote modderkruiper. De werkzaamheden vinden plaats in de ecologisch meest gunstige periode. Het hanteren van een andere planning heeft voor de aanwezige soorten en eventueel aanwezige broedvogels geen voordelen.

Door het nemen van maatregelen zoals het werken buiten de kwetsbare perioden en het aanbieden van alternatieve broedplekken en leefgebied, wordt afdoende rekening gehouden met deze soorten. In deze situatie is de gekozen werkwijze het beste. Omdat de werkzaamheden niet op een andere locatie of andere wijze uitgevoerd kunnen worden is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is.

C1.5 Wettelijk belang van het project

Ontheffing wordt voor de Buizerd, Huismus, Torenavalk, Huiszwaluw aangevraagd voor het belang (artikel 3.3. lid 4b sub 4°.)

- ter bescherming van flora of fauna;

Ontheffing wordt aangevraagd voor de Grote modderkruiper voor belang (artikel 3.10, tweede lid, onderdeel a):

---

³⁴ Wormmeester R. & Sluis, van der, M., *Activiteitenplan Woningbouw Reeve, Kampen, Ecogroen*, projectcode 20-074, 12 juni 2020. Ontvangen op 12 juni 2020, (2020/0168932) (16)

- In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde

Het recreatiepark Roggebotsluis is bezig met de voorbereiding van een aanpassing, uitbreiding en vernieuwing van het recreatiepark. De aanleiding voor dit voornemen is de toekomstige grotere dynamiek van het waterpeil van het Vossemeer/Ketelmeer. Deze dynamiek neemt op de huidige locatie van het bestaande recreatiegebied toe als gevolg van de aanleg en functioneren van de Bypass Kampen en als onderdeel daarvan het verplaatsen van de Roggebotsluis. De Roggebotsluis wordt verplaatst van de huidige locatie ten noorden van de camping, naar een locatie ten zuiden van de monding van de bypass (Reevedam) om zo tijdens een hoogwatersituatie de vrije uitwatering van de IJssel door de bypass via het Drontermeer naar het Vossemeer-Ketelmeer en vandaar naar het IJsselmeer mogelijk te maken. Als gevolg hiervan wordt de camping blootgesteld aan het dynamische waterpeil van het Vossemeer-Ketelmeer waar door stuwing bij westenwind hoge waterstanden optreden. Tijdens deze toekomstige hoogwatersituaties kan de camping in de huidige condities grotendeels of zelfs geheel overstromen. Voor het hoogwatervrij maken van het recreatiegebied en het afgraven van grond en zand hiervoor, konden de huidige camping en recreatieverblijven niet op de huidige plek blijven staan. Daarom was al rond 2012 besloten om in het kader van de Bypass Kampen het recreatiegebied te vernieuwen en aan te passen aan de toekomstige behoeftes.

Het wettelijk belang voor het verwijderen van de nesten ter bescherming van flora en fauna. Als immers het gebied niet hoogwatervrij gemaakt wordt is het niet mogelijk de haven en het recreatiegebied voort te zetten en dan zouden de geschikte broedlocaties en/of leefgebied voor de torenvalk, huismus en huiszwaluw verdwijnen.

Indien het gebied niet hoogwatervrij gemaakt wordt, komt het onder water te staan. In dat geval verdwijnen ook de leefgebieden voor de Grote modderkruiper.

Gezien het bovenstaande is voldoende aangetoond dat voor de beoogde ontwikkeling beide belangen opgevoerd kunnen worden.

C1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb³⁵ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb³⁶. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen om nesten te beschadigen en vernielen van de Huismus, Torenvalk en Huiszwaluw, om een nestelende Buizerd te verstoren, om de Grote modderkruiper te vangen of te doden en vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de Grote modderkruiper opzettelijk te beschadigen of te vernielen, kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast. Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijke belang is om de negatieve effecten op de betrokken soorten te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

---

³⁵ Art. 1.10, derde lid Wnb

³⁶ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 3 - Locatie alternatief leefgebied Grote modderkruiper

